

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/53/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118216866
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5118216866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov: matky – A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpená právnu zástupkyňou JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou, so sídlom F. XX, XXX XX G. H. a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom XXX XX A. B. XX, zastúpeného právnu zástupkyňou JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou, so sídlom I. XXX/X, XXX XX G. H., v konaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/17/2019-882 zo dňa 7. novembra 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa výroku I. maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorí sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Výrokom II. určil, že striedavá starostlivosť sa bude realizovať v týždenných intervaloch tak, že maloleté deti budú v osobnej starostlivosti matky od pondelka nepárneho kalendárneho týždňa od 07:30 hod. do nasledujúceho pondelka párneho kalendárneho týždňa do 07:30 hod. a v osobnej starostlivosti otca od pondelka párneho kalendárneho týždňa od 07:30 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 07:30 hod..

Výrokom III. rozhodol, že rodičia budú maloleté deti preberať a odovzdávať v školskom zariadení. V prípade neprítomnosti maloletých detí v školskom zariadení budú maloleté deti preberať a odovzdávať v mieste bydliska rodiča, ktorému starostlivosť začína.

Výrokom IV. počas sviatkov a prázdnin určil osobitný režim starostlivosti o maloleté deti, a to počas jarých prázdnin, veľkonočných prázdnin, letných prázdnin, jesenných a vianočných prázdnin.

Výrokom V. rozhodol, že otec v párnom kalendárnom roku umožní kontakt matky s maloletými deťmi dňa 25.12. v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod., matka v nepárnom kalendárnom roku umožní kontakt otca s maloletými deťmi dňa 25.12. v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod..

Výrokom VI. rozhodol, že rodič, ktorému starostlivosť končí, odovzdá maloleté deti v mieste bydliska rodiča, v ktorom starostlivosť začína.

Výrokom VII. rozhodol, že rodič, ktorý bude mať v stanovenom čase maloleté deti v starostlivosti, umožní druhému rodičovi telefonický kontakt s maloletými deťmi dvakrát do týždňa v čase medzi 18:00 hod. a 19:00 hod..

Podľa výroku VIII. výživné počas striedavej starostlivosti neurčil.

Výrokom IX. rozhodol, že rodičia sa budú podieľať na mimoriadnych výdavkoch – očný lekár, vyšetrenia, zakúpenie, výmena okuliarov, zubár, preventívne prehliadky, zubné ošetrenia, logopéd a psychologička, každý v 1.

Podľa výroku X. maloleté deti budú mať trvalý pobyt u matky.

Podľa výroku XI. poberateľom daňového bonusu na maloleté deti bude matka.

Podľa výroku XII. poberateľom rodinných prídavkov na maloleté deti bude v prvom polroku kalendárneho roka matka, v druhom polroku kalendárneho roka otec.

Výrokom XIII. návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

Výrokom XIV. okresný súd uložil rodičom výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, Referát poradensko-psychologických služieb Žilina, Hurbanova 16, 010 01, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia za účelom odstránenia vzájomného konfliktu a zlepšenia vzájomnej komunikácie.

Výrokom XV. zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11C/189/2017-62 zo dňa 4.7.2018 a rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/17/2019-281 zo dňa 27.11.2020 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o úprave styku k maloletým deťom.

Výrokom XVI. o trovách inštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v odseku 1. poukázal na návrh matky zo dňa 09.04.2021, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného a úpravy styku. Otec vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 27.05.2021 k návrhu matky na zvýšenie výživného okrem stanoviska k zvýšeniu výživného navrhol maloleté deti zveriť do jeho starostlivosti a upraviť styk matky s maloletými deťmi.

3. Okresný súd poukázal na vykonané znalecké dokazovanie, znalecký posudok vyhotovený znalcom z odboru Psychológia – odvetvie Poradenská psychológia – A. J. A., bytom K. – B. XX, K..

4. Okresný súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/189/2017-62 zo dňa 04.07.2018, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené a rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom upravené tak, že deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a určená vyživovacia povinnosť otcovi na maloletého A. vo výške 100,- Eur mesačne, maloletého A. vo výške 100,- Eur mesačne a na výživu A. vo výške 80,- Eur mesačne. Súčasne okresný súd upravil styk otca s maloletým A. a A. a s maloletým A. neupravil. Matka bola oprávnená zastupovať a spravovať majetok maloletých detí v bežných veciach.

5. Následne bol upravený styk otca s maloletými deťmi rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/17/2019-281 zo dňa 27.11.2020 v rozsahu, ako vyplýva z výrokovej časti rozsudku okresného súdu s tým, že otec maloleté deti prevezme v predškolskom zariadení, v škole alebo v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia maloleté deti odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matke bola uložená povinnosť maloleté deti na stretnutie s otcom riadne a včas pripraviť, otcovi odovzdať v dohodnutý čas a na dohodnutom mieste, v prípade choroby jej bola uložená povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín na stretnutie. Týmto rozsudkom sa zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/189/2017-62 zo dňa 04.07.2018 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi.

6. Okresný súd vykonal výsluch matky, otca, oboznámil sa s vyjadrením kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súdny spis a za aplikácie ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, 4, 5, § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine rozhodol tak, ako uviedol vo svojej výrokovej časti rozsudku. Okresný súd dospel k záveru o zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždňových intervaloch. Dobu zabezpečovania starostlivosti určil s ohľadom na vek maloletých detí, a to tak, aby dĺžka tohto obdobia nebola spôsobilá narušiť ich väzby k obom rodičom a súčasne vytvárať pocit straty jedného či druhého rodiča. K odovzdávaniu a preberaniu detí v záujme eliminovania stretnutí rodičov bude dochádzať v školskom zariadení, ktoré deti navštevujú. V prípade neprítomnosti maloletých detí v školskom zariadení sa odovzdávanie bude realizovať v mieste bydliska toho rodiča, ktorému starostlivosť o deti začína, t.j. rodič, ktorému starostlivosť končí, odovzdá deti do starostlivosti rodiča, ktorému starostlivosť začína, v mieste bydliska tohto rodiča. Inak povedané, ak dieťa/deti nenastúpia do školského zariadenia z dôvodu choroby, prípadne, že na daný deň padol sviatok, prázdniny, prípadne nie je z iných dôvodov školské vyučovanie, rodič, ktorému starostlivosť končí, odovzdá deti druhému rodičovi v mieste jeho bydliska.

7. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ktoré explicitne zakotvuje právo dieťaťa na starostlivosť a výchovu obidvoch rodičov. Za východisko úpravy starostlivosti a výchovy dieťaťa v prípade rozvodu je považovaný záujem dieťaťa, ak budú takto lepšie zaistené jeho potreby. Predpokladom zverenia dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov je okolnosť, že o osobnú starostlivosť majú záujem obaja rodičia, prípadne s ňou súhlasí aspoň jeden z rodičov a obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať.

8. Okresný súd zdôraznil, že záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady. Nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je striedavá starostlivosť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Striedavá starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol k tejto forme naklonený a na ktorého strane chýba ochota ku komunikácii, aby svoje správanie zmenil. Inak sa môže stať, že skutočne dôjde ku zmene výchovy a zvereniu dieťaťa do výchovného prostredia druhého rodiča. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní. Ide o výrazne nežiadúci jav pre osobnostný vývoj a duševné zdravie dieťaťa. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je potrebný v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci. Akákoľvek striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. Okresný súd uviedol, že súd nesmie na spôsob tejto výchovy rezignovať už vtedy, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy nesúhlasí. Ak je nesúhlas len obštrukčný, ničím neodôvodnený, prípadne nemá vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže o neho súd oprieť svoje rozhodnutie (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 48/2004 zo dňa 27.01.2005, ktorý je vzhľadom k podobnosti právnej úpravy platnej v SR a v ČR, ako aj vzhľadom k zneniu Dohovoru o právach dieťaťa, aplikovateľný aj v pomeroch právneho poriadku SR). Za situácie, kedy sa obidvaja rodičia o svoje dieťa aktívne zaujímajú, sú rovnakou mierou schopní a ochotní starať sa o jeho zdravie a telesný, citový, rozumový a mravný vývoj a kedy dieťa má k obidvom rodičom rovnako hlboký citový vzťah, nemožno striedavú starostlivosť vylúčiť na základe hodnotenia vzťahov medzi rodičmi. Všeobecné súdy musia pri svojom rozhodovaní o starostlivosti rodičov, ktorí sa rozvádajú alebo ukončili spolužitie, vychádzať z premisy, že záujem dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 2482/2013 zo dňa 26.05.2014, ktorý je vzhľadom k podobnosti právnej úpravy platnej v SR a v ČR, ako aj vzhľadom k zneniu Dohovoru o právach dieťaťa, aplikovateľný aj v pomeroch právneho poriadku SR). Pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov je potrebné vychádzať z premisy, že v záujme dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov. Pokiaľ sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, pokiaľ obidvaja majú o jeho výchovu záujem a pokiaľ obidvaja dbajú okrem riadnej starostlivosti o jeho výchovu po stránke citovej, rozumovej a mravnej, zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti by malo byť pravidlom, zatiaľ čo iné riešenie je výnimkou, ktoré vyžaduje preukázanie, prečo je v záujme dieťaťa práve toto iné riešenie. Súdy nemôžu striedavú starostlivosť vylúčiť z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa vo svojej výlučnej starostlivosti.

9. Okresný súd vzhľadom na písomné prejavy otca a matky, osobné prejavy voči sebe navzájom v rámci pojednávania konštatoval narušený, konfliktný vzťah medzi rodičmi. Je dlhodobý medzi nimi prítomný osočovanie, či dokonca podávanie trestných oznámení a vytváranie konfliktov pri riešení akejkoľvek situácie, ktorá sa týka maloletých detí. Rodičia opakovane prezentovali rozdielne názory na výchovné vedenie detí, zabezpečovanie starostlivosti o ne, prípravu do školy, vzdelávanie detí, čo okresný súd vyhodnotil ako pohľad a názor rodičov, ktorý dokonca nebol podložený ani napríklad správou zo školy k výchovno-vzdelávaciemu procesu detí, ich správaniu, dochádzke. Podľa okresného súdu rodičia dlhodobý nie sú schopní komunikovať osobne, primerane včas a obsahovo reagovať na podnet či dotaz tohto druhého. Uvedené vyplynulo z ich vzájomného narušeného vzťahu. Na druhej strane okresný súd mal za to, že pre negatívny vzťah rodičov voči sebe nemožno striedavú osobnú starostlivosť vylúčiť.

10. Na druhej strane podľa okresného súdu sú tu aj podmienky pre zabezpečenie striedavej osobnej starostlivosti ako záujem o starostlivosť o deti, kedy bolo nesporné, že obaja rodičia chcú starostlivosť zabezpečiť, majú vytvorené rovnako podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti, dokážu deti a ich potreby zabezpečiť po materiálnej stránke, existuje pozitívny vzťah detí k obojmu rodičom, ako aj pozitívne vnímanie prostredia, domácností oboch rodičov zo strany detí, vhodné výchovné prostredie u oboch rodičov.

11. V odsekoch 14., 15., 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na závery znaleckého posudku, podľa ktorého neboli zistené priame ohrozenia maloletých detí, ktoré by pramenili z konkrétneho konania jedného alebo oboch rodičov maloletých detí voči nim, maloleté deti nepociťujú strach ani obavy z niektorého z rodičov, u oboch rodičov je ich osobnosť zaťažená aktuálnou situáciou a vplýva negatívne na zdravý psychický a osobnostný vývoj maloletých detí, no nie v takej miere, že by deti boli vystavené takému konaniu rodiča, ktoré môže byť považované za nebezpečné, resp. má významný negatívny vplyv na psychický a osobnostný vývoj maloletých detí. U otca možno vnímať neurotické rysy osobnosti, u matky sklony k direktívnemu a závislému konaniu. Znalec konštatoval citový vzťah maloletých detí k matke za významne kladný, k matke prechovávajú intenzívne kladné emócie, je pre ne primárnou vzťahovou osobou, najmä pre mladších súrodencov. Súčasne znalec konštatoval, že citový vzťah maloletých detí k otcovi je kladný, majú k otcovi vybudovaný pozitívny vzťah, sú radi v jeho prítomnosti, vnímajú ho ako autoritu. Prechovávajú k nemu kladné emócie, vzájomná interakcia je budovaná na rešpekte maloletých detí k otcovi a otec maloletým deťom počas jeho prítomnosti zabezpečuje všetky potrebné a dostupné aktivity. U oboch rodičov znalec konštatoval schopnosť zabezpečiť zdravý telesný, citový, rozumový a mravný vývin, rodičia nerealizujú výchovu maloletých detí tak, aby vedome ohrozovali ich vývin, rodičia realizujú výchovu maloletých detí v odlišných podmienkach a rodinných pomeroch, maloleté deti odlišnými výchovnými štýlmi rodičov získavajú benefity, no na druhej strane odlišné výchovné štýly nemožno považovať za ideálne, pretože maloleté deti nemajú zabezpečené stabilné rodinné prostredie, ktoré tvorí otec, matka a maloleté deti.

12. V odseku 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd sa vyjadroval k námietke zo strany matky, znalca k výkonu práce otca mimo miesta bydliska v spojení so zabezpečením starostlivosti o maloleté deti. Otec pristúpil k zmene zamestnania, prácu si našiel v mieste bydliska, resp. v blízkom okolí, pričom v týždni, kedy by mal deti vo svojej starostlivosti, by prácu vykonával v mieste bydliska, resp. v rámci okresu, v týždni, kedy by boli deti v starostlivosti matky, nevylúčil výkon práce aj mimo bydliska. Okresný súd uviedol, že je na rodičoch maloletých detí, aby si výkon svojich pracovných povinností, ak je to možné v rámci ich pracovných podmienok, upravili tak, aby mohli plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Je v záujme maloletých detí, aby rodičia mali zároveň rozvrhnutý pracovný čas tak, aby mohli aj plnohodnotne zabezpečiť ich potreby a venovať deťom čas v závislosti od ich potrieb. Nebolo v danom prípade vylúčené, aby na strane otca došlo k dohode so zamestnávateľom, keď striedavú starostlivosť bude reálne o deti aj vykonávať. Matka bola doteraz na rodičovskej dovolenke, mala možnosť zabezpečovať starostlivosť o deti bez akýchkoľvek prekážok či obmedzení. V súčasnosti matke aktuálna práca umožňuje zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, pokiaľ pracuje na čiastočný úväzok, avšak v prípade práce na plný úväzok sa situácia môže zmeniť aj u matky, kedy úpravu pracovnej doby bude nútená riešiť aj po dohode so zamestnávateľom.

13. Po zhodnotení skutočností, aplikovaných všeobecných zásad okresný súd dospel k záveru, že najvhodnejšie a súčasne plne v záujme maloletých detí bude zveriť ich do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Okresný súd mal za to, že boli splnené podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti práve touto formou, ak obidvaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať, majú o osobnú starostlivosť o maloleté deti záujem, je to v záujme maloletých detí a budú takto zaistené ich potreby.

14. Okresný súd upravil osobitný režim starostlivosti na obdobie prázdnin a sviatkov. Vychádzal zo skutočností podľa spisu, keď rodičia nedokázali vzájomnou dohodou riešiť čo i len jeden deň nad rámec určeného styku a opakovane boli z tohto dôvodu podávané návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia. V záujme predchádzania ďalších nedorozumení, konfliktov či dokonca návrhov, upravil starostlivosť počas jednotlivých sviatkov a prázdnin, autoritatívne aj vymienené obdobie konkrétnych sviatkov a prázdnin, pričom sa snažil o rovnomerné rozdelenie obdobia medzi oboch rodičov. Osobitne v rámci vianočných sviatkov sa snažil o zabezpečenie možnosti detí stráviť sviatočné dni s oboma rodičmi. Rovnako pristúpil aj k úprave a zabezpečeniu telefonického kontaktu s druhým rodičom.

15. V odseku 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na zistenia pomerov majetkových, príjmových na strane oboch rodičov, na výdavky maloletých detí, výdavky rodičov maloletých detí s výsledkom rozhodnutia, keď výživné počas trvania striedavej starostlivosti neurčil. Mal za to, že príjmové pomery na strane oboch rodičov sú porovnateľné a umožňujú obom rodičom zabezpečiť potreby maloletých detí. U matky zistil, že od 01.05.2022 pracuje v CSS TAU I. ako zdravotný asistent s priemerným mesačným príjmom za obdobie 05-12/2022 vo výške 580,- Eur, za obdobie

01-07/2023 vo výške 1.059,10 Eur, pričom v mesiaci 02/2023 mala čistý príjem vo výške 3.570,61 Eur, kedy došlo k ročnému zúčtovaniu dane vo výške 792,31 Eur a ročnému zúčtovaniu bonusu vo výške 689,40 Eur. Matka pracuje na čiastočný úväzok, pričom neboli zistené žiadne objektívne skutočnosti, pre ktoré nemôže vykonávať prácu na plný úväzok. Ide o rozhodnutie matky. Aktuálne všetky tri maloleté deti navštevujú školské zariadenie, a preto nie je potrebné zo strany matky zabezpečovať o ne osobnú starostlivosť v domácom prostredí. Otec podľa dohody o zmene Pracovnej zmluvy z 30.12.2020 má od 01.01.2021 dohodnutú mzdu 623,- Eur mesačne brutto. Podľa dohody o zmene Pracovnej zmluvy z 31.01.2021 mal dohodnutý pracovný čas 20 hodín týždenne a mzdu 311,50 Eur mesačne brutto. Od 01/2021 pracoval na čiastočný úväzok. V roku 2020 dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 448,85 Eur, v roku 2021 vo výške 290,43 Eur, v roku 2022 vo výške 279,46 Eur a v roku 2023 vo výške 301,33 Eur. Podľa vlastného vyjadrenia otca jeho priemerný čistý mesačný príjem je 800,- Eur. Prácu nevykonáva na skrátenej úväzok. Podľa okresného súdu je v možnostiach otca hľadať si vzhľadom na charakter doteraz vykonávanej práce, a tým získané skúsenosti, prácu, ktorá by bola lepšie ohodnotená a rovnako matke nebráni objektívne okolnosti pracovať na plný pracovný úväzok. K majetkovým pomerom okresný súd zistil, že matka nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti, otec vlastní byt, ktorý nadobudol v rámci vysporiadania BSM, pričom matku z bytu vyplatil. Tento byt prenajíma a príjem z prenájmu predstavuje 500,- Eur.

Okresný súd podrobne v odseku 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol výdavky matky, výdavky otca, odôvodnené výdavky maloletých detí, pričom vymienil mimoriadne výdavky, a to očný lekár (vyšetrenia, zakúpenie či výmena okuliarov), zubár (preventívne prehliadky, zubné ošetrenia), logopéd a psychologička, na ktorých sú rodičia povinní podieľať sa rovnako, každý v jednej polovici.

16. Trvalý pobyt okresný súd zachoval u matky tak, ako to bolo doteraz, pretože nezistil okolnosti pre zmenu v tejto otázke. O daňovom bonuse rozhodol podľa § 33 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., podľa ktorého, ak deti vyživujú v domácnosti viacerí daňovníci, môže si daňový bonus uplatniť len jeden. Ak podmienky pre uplatnenie daňového bonusu spĺňa viac daňovníkov a ak sa nedohodnú inak, daňový bonus na všetky vyživované deti sa uplatňuje alebo sa prizná v poradí matka, otec, iná oprávnená osoba. Poberanie rodinných prídavkov okresný súd upravil podľa § 2 ods. 5 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, podľa ktorého, ak súd rozhodne o zverení maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, prídavok a príplatok k prídavku sa vypláca oprávnenej osobe podľa písomnej dohody rodičov. Ak nedôjde k písomnej dohode, pri zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov sa prídavok a príplatok k prídavku vypláca striedavo každému rodičovi počas kalendárnych mesiacov, ktorý počet sa určí podľa pomeru, ktorým je určená striedavá starostlivosť. Z dôvodu, že starostlivosť zo strany toho ktorého rodiča bude v každom mesiaci zabezpečovaná v trvaní dvoch týždňov, okresný súd upravil obdobie poberania prídavkov v rovnakom rozsahu pri oboch rodičoch.

17. Z dôvodu zverenia detí do striedavej starostlivosti a vyhodnotenia pomerov na strane rodičov, okresný súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

18. Okresný súd vzhľadom na doterajší priebeh konania, podávané návrhy na nariadenie neodkladných opatrení, obsah vyjadrenia rodičov konštatoval narušené vzťahy medzi rodičmi maloletých detí, ktoré maloleté deti vnímajú, najmä z ich vzájomného správania sa k sebe a ktoré pre ne predstavujú psychickú záťaž a stres. Pozitívny obraz o druhom rodičovi, uznávanie role a dôležitosť druhého rodiča, presvedčenie o tom, že aj ten druhý rodič je dobrým rodičom či už pri komunikácii, ale aj samotnom vystupovaní medzi rodičmi navzájom, je pre vývoj maloletých detí dôležitý. Výkon rodičovských práv a povinností si vzhľadom na striedavú osobnú starostlivosť vyžaduje spoločnú komunikáciu, spoluprácu, jednotné vedenie či postup. Súd prvej inštancie bol názoru, že by mohol rodičom pomôcť odborník, ako ich zvládať a najmä realizovať v záujme maloletých detí a upustiť zo svojich vlastných záujmov, ktoré skutočnosti boli dôvodom pre nariadenie výchovného opatrenia.

19. Z dôvodu, že napadnutým rozsudkom okresný súd pristúpil k zmene výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom, zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11C/189/2017-62 zo dňa 4.7.2018 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a k zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/17/2019-281 zo dňa 27.11.2020 v časti úpravy styku k maloletým deťom.

20. O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení, poučení o opravnom prostriedku a možnosti výkonu rozhodnutia sa právny zástupca otca vzdal práva podať odvolanie.

21. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletých detí prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podaním zo dňa 02.01.2024 (č.I. 899 – 904 spisu). V odvolaní poukázala na výroky I., II., III., IV., V., IX., XIII. a za aplikácie ust. § 365 ods. 1 písm. a), d), e), f), g), h) CSP uviedla, že voči uvedeným výrokom ako aj uloženiu výchovného opatrenia za účelom odstránenia vzájomného konfliktu a zlepšenia vzájomnej komunikácie, podáva odvolanie. Súčasne poukázala aj na ďalšie výroky o úprave poberania daňového bonusu, rodinných prídavkov, trvalého pobytu. Primárne uviedla, že súdny spor sa vedie od roku 2019, t.j. za viac ako 4 roky došlo k rôznym zmenám v správaní sa maloletých, v ich vývine a k vyhroteniu napätých vzťahov medzi rodičmi maloletých. Súd je povinný skúmať, či striedavá osobná starostlivosť (ďalej aj len „SOS“) je v záujme maloletých detí, či rodičia dokážu spoločne komunikovať, vymieňať si informácie a či SOS je skutočným prejavom vôle jedného z rodiča, alebo len nástrojom pomsty, nielen deťom, ale aj druhému rodičovi. Poukázala na výsledky znaleckého dokazovania psychológom A. J. A., ktorý vyslovene uviedol, že o SOS prejavil záujem len maloletý A., ďalšie deti tomuto modelu starostlivosti nerozumeli a u maloletého A. znalec poukázal na silnú citovú väzbu k matke, nízky vek maloletého A.. Na základe záverov znaleckého posudku kolízny opatrovník nedoporučil zveriť deti do SOS, doporučil rozšíriť styk o jeden deň a sceliť tento styk na každý druhý týždeň od stredy večera do nedele. Matka maloletých detí zotrvala na svojich tvrdeniach v priebehu súdneho konania v tom, že otec sa o deti vôbec nestará, sú prevažne v starostlivosti jeho rodičov, poťažne jeho partnerky, toto maloletým deťom nevyhovuje, odmietajú to, a i napriek tomu súd zveril deti do SOS. Po vyhlásení rozsudku otec maloletých detí svoje správanie nezmenil, dňa 07.11.2023 si bol pre maloletého A., ktorý odmietal ísť k otcovi, otec prišiel aj so svojou partnerkou L., nevhodne a vulgárne sa vyjadrovali na jej osobu, čo vyústilo k ich agresívnemu správaniu. Otec zobral maloletého, ktorý plakal a doslova mal záchvat plaču, zamkol ho do auta. 19.11.2023 otec doviezol deti o hodinu neskôr, A. nebol naučený a otec sa mu vôbec celé štyri dni cez víkend nevenoval. 22.11.2023 otec deti odmietol odovzdať, odovzdal ich bez súhlasu matky a akejkolvek dohody 23.11.2023. Dňa 03.12.2023 doviezol najstaršieho syna bez úloh, nepripraveného do školy, s oneskorením skoro pol hodinu. 06.12.2023 otec deti nedoviezol a odovzdal ich až po intervencii policajnej hliadky. Cez víkend od 14.12. do 17.12.2023 podľa vyjadrenia otca dve maloleté deti boli choré, vracali, mali teploty. Po príchode detí matka sa dozvedela, že otec ich dal strážiť k rodine. Otec úmyselne nerešpektuje želanie detí a pokiaľ majú byť deti s otcom, tento má povinnosť sa im venovať a nenechávať ich v domácnosti s ľuďmi, s ktorými nemajú vybudovaný žiaden vzťah, nepoznajú ich prostredie. Podľa matky otec sa cez víkend s deťmi neučí, nemá záujem o skutočnú starostlivosť o deti, keď k nej patrí aj príprava do školy. Podľa matky otca nezaujímá, že deti sú nešťastné, keď v škole niečo nevedia, sú nepripravené a dostanú poznámky. Pokiaľ ide o stredného syna, otec viackrát uviedol, že sa s ním učiť nebude, pretože mal mať odklad a do školy nemal ísť, a preto toto má riešiť s matkou. Deti navštevujú náboženstvo. Otec najstaršieho syna odmietol doviesť na spoveď, odmietol absolvovať prvé piatky s najstarším synom a uviedol, že v jeho domácnosti sa budú dodržiavať jeho pravidlá. Pokiaľ ide o maloletého A., po jeho narodení otec odmietol priznať otcovstvo, a preto je pre matku neprijateľné, aby otec s takýmto postojom mal maloletého A. vychovávať. Maloletý A. odmieta posledné týždne chodiť k otcovi, odmieta sa obliekať, hľadá spôsoby, aby sa styku s otcom vyhol. U maloletého A. znalec zistil vysoké skóre lži, čo je znak toho, že maloletý dokáže situáciu u každého z rodičov využívať vo svoj prospech, aby nestratil ani jedného z rodičov. U otca je benevolentný prístup, oproti prísnosti u matky, ktorá vyžaduje plnenie školských povinností. Znalec uviedol, že pokojnejšie, bezpečnejšie prostredie majú všetky tri maloleté deti v domácnosti matky, a preto rozhodnutie o zverení do SOS nesleduje najlepší záujem maloletých detí, ale sleduje ukončenie niekoľkoročného súdneho sporu bez ohľadu na maloleté deti. Opätovne poukázala na to, že otec deti nepripravuje do školy a potom musí s nimi dobiehať učivo. Ak by deti u otca boli pripravené do školy a prejavili by záujem žiť rovnako u otca ako aj u matky, nemala by matka problém s takýmto modelom starostlivosti. No pokiaľ majú u jedného rodiča žiť bez povinností a ďalší týždeň u druhého rodiča toto doháňať, nie je to v najlepšom záujme detí. Otec maloletých detí načúva len svojej partnerke, dáva prednosť jej deťom, čo synovia veľmi citlivo znášajú a vnímajú ako nespravodlivosť voči nim. Deti boli prítomné, keď otec maloletých detí nie raz napadol matku, fyzicky napadol brata matky, za čo bol odsúdený. Takýto vzor nie je vhodný pre výchovu maloletých detí. Ak otec začal pracovať v blízkosti bydliska, a teda bude mať podmienky starať sa o synov, uvedené opäť neobstojí, pretože pri poslednom styku synovia uviedli, že museli byť u babky,

lebo otec bagroval do večera, opäť sa synom nevenoval. Hoci otec pracuje v blízkosti bydliska, deti rozváža po svojich príbuzných a keď má upravený styk, deťom sa nevenuje.

22. Matka maloletých detí uviedla, že dostatočne preukázala, prečo nie je v záujme maloletých detí, aby boli v SOS. Nie je to z dôvodu, že by s otcom maloletých detí nechcela kooperovať, spolupracovať. Vždy zo strany otca išlo o direktívne rozhodnutie, svojvoľu nerešpektovať rozsudok a bez akéhokoľvek súhlasu matky si ponechal deti podľa svojich predstáv a neraz to vyústilo k fyzickému napádaniu, keď bola nútená privolať viackrát hliadku polície. Otec maloletých detí nerešpektuje žiadne authority, k tomuto vedie aj maloleté deti, čo nie je správne. Názory na výchovu maloletých detí sú diametrálne odlišné, pričom v záujme maloletých detí je, aby vyrastali v pokojnom domácom prostredí, na ktoré sú naviazané, aby mohli rozvíjať svoje voľnočasové aktivity, čo im otec takéto prostredie neposkytuje. Dôsledkom je to, že najstarší syn začal klamať, A. k otcovi odmieta úplne chodiť a A. ho kopíruje. Pokiaľ by otec rešpektoval matku, maloletí synovia by toto vnímali, neboli by svedkami jeho neustálych slovných aj fyzických útokov na matku a jej rodinu. V tejto situácii, v tomto čase a z hľadom na vek maloletých detí, viazanosť detí na osobu matky, SOS nie je podľa matky v záujme maloletých detí. Záujem otca maloletých detí je len z dôvodu vyhnúť sa vyživovacej povinnosti. Partnerka otca má dve maloleté deti, ktoré nie sú v striedavej starostlivosti a keď otec týchto detí o SOS prejavil záujem, matka ani jej partner s tým nesúhlasili. Znalec u otca zistil zvýšenú mieru agresívneho správania, čo v konečnom dôsledku bolo potvrdené aj v trestnom konaní a počas podmieneného odsúdenia sa otec dokázal kontrolovať, no matka má obavu, že takéto agresívne správanie použije aj voči deťom. Žiadnym spôsobom sa okresný súd nezaoberal znaleckým posudkom, tento nevyhodnotil. Ak by si závery znalca osvojil, nemohol by deti zveriť do SOS. Navrhla rozhodnutie okresného súdu vo všetkých výrokoch zrušiť a vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, prípadne zmeniť tak, že deti budú ponechané v osobnej starostlivosti matky a otcovi bude upravený styk v zmysle návrhu kolízneho opatrovníka a určené výživné od podania návrhu tak, aby to zodpovedalo potrebám maloletých detí, schopnostiam a možnostiam rodičov prispievať na všetky tri deti.

23. K odvolaniu matky maloletých detí sa vyjadril kolízny opatrovník podaním zo dňa 18.01.2024 (č.l. 907 spisu), ktorý súhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

24. K odvolaniu matky maloletých detí sa vyjadril otec maloletých detí tak svojím samostatným podaním zo dňa 26.01.2024 ako aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Právny zástupca otca maloletých detí uviedol, že sám otec predkladá obširné vyjadrenie k odvolaniu, keďže sa chce vyjadriť ku skutočnostiam v ňom uvádzaných, pretože chce vysvetliť celkovú svoju situáciu. Zotrvával na doterajších svojich vyjadreniach, predložených dôkazoch. Mal za to, že okresný súd veľmi podrobne vykonal dokazovanie, vrátane znaleckého posudku a dôsledne hodnotil jednotlivé dôkazy samostatne ako aj v súhrnnosti. Je to pochopiteľné, že matka maloletých detí podala odvolanie, keďže rozhodnutie okresného súdu nie je v súlade s jej predstavami. Okresný súd mal možnosť sa presvedčiť, že matka počas konania nehovorila pravdu. Okresný súd mal možnosť sa presvedčiť, že matka má veľmi vysokú životnú úroveň, aj napriek tomu sa snažila pred okresným súdom vykresliť, že je nešťastná, býva v sociálnom byte. Na strane otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by vylučovali striedavú starostlivosť, túto nevylúčil ani znalec a ak si otec výkon svojej práce prispôbil tak, že sa môže o deti plnohodnotne v týždni starať, nebolo potrebné zverovať deti len do starostlivosti matky. Je v záujme rovnocenného participovania na výchove a starostlivosti, aby rovnakou mierou sa podieľala nielen matka, ale aj otec. Je to aj želanie detí, ktoré sa nejednokrát vyjadrovali v tom smere, že chcú byť rovnako s matkou aj s otcom. Rozhodnutie je vecne správne, rešpektuje zásadu rovnosti rodičovských práv, postavenia otca i matky v živote detí. V dôvodoch odvolania matka neuvádza žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia, keďže celé odvolanie sa nesie len v útokoch na otca a jeho partnerku. Zavádzajúco vyznieva tvrdenie matky, že otec sa chce vyhnúť vyživovacej povinnosti. Otec maloletých detí okrem vyživovacej povinnosti nakupuje deťom veci, ktoré im matka nechcela poskytnúť. K tvrdeniu matky, že najstarší syn začal klamať, nemá súvis s otcom, pretože doteraz deti boli zverené matke, a to, že toto dieťa klame, si všimol otec, ktorý na to matku upozorňoval, ale aj znalec, ktorý toto konštatoval ešte pri vyšetrovaniach maloletého v júli 2023. Je to matka, ktorá nehovorí pravdu a dieťa si to všimá a kopíruje ju. Na strane otca sú všetky podmienky pre striedavú starostlivosť, preto navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť.

Obširným spôsobom sa k odvolaniu matky maloletých detí vyjadril otec v podaní zo dňa 26.01.2024 (č.l. 911 – 931 spisu) spolu s doloženými listinami. Otec maloletých detí mal za to, že oddialením striedavej starostlivosti sa škodí deťom. Súd vyskúšal všetky možnosti, aby vylepšil vzťahy medzi rodičmi, avšak matka maloletých detí všetko odmieta. Neustále povyšuje svoju rolu v životoch detí nad rolu otca. Otec

maloletých detí podrobne poukazoval na ich vzťah s matkou maloletých detí od dátumu 29.09.2017. Z dôvodu zistenia mimomanželského pomeru v čase otehotnenia matky s tretím synom, otec mal pochybnosti o svojom otcovstve a i napriek tomu u tretieho dieťaťa sa zapísal ako otec. Ani pri rozšírenom styku matka maloletých detí tieto častokrát odmietala odovzdať otcovi, vyvolávala konflikty, pred deťmi kričala, urážala partnerku otca maloletých detí. Sudkyňa okresného súdu využila všetky možnosti, aby rodičov maloletých detí naučila kooperatívne pracovať, avšak matka maloletých detí zakaždým odmietla podpísať dohody. Znalec zhodnotil, že city detí k obojom rodičom sú pozitívne. Matka maloletých detí odmieta otcovi poskytovať informácie a tieto si otec maloletých detí musí zisťovať priamo v MŠ, ZŠ, u lekároch. Otec maloletých detí uviedol, že zo 14 dní má v starostlivosti deti 6 dní a matka 8 dní a celé prázdniny 14 dní v kuse, t.j. takto upravený styk predstavuje osobnú striedavú starostlivosť. Matka maloletých detí odmieta poskytnúť náhradné termíny, ak sa nerealizuje styk otca s maloletými deťmi. Neustále podáva udania na otca, jeho priateľku, na rodičov otca maloletých detí. Otec sa so synmi pravidelne pripravuje do školy. Nikdy sa nestalo, že by pani učiteľka sa sťažovala, že prišli od otca nenaučené. Po telefonickom spojení pani triedna učiteľka konštatovala, že nie je vidno rozdiel, kedy deti prídu od otca do školy a kedy od matky. Pre overenie týchto tvrdení otec maloletých detí navrhol, aby súd priamo kontaktoval učiteľky detí s uvedením základnej školy a mena triednej pani učiteľky. Otec maloletých detí poukázal na to, že matka fyzicky napadla jeho priateľku. Namietal postup sociálnej pracovníčky, ktorá neriešila jeho problémy pri styku s maloletými deťmi, avšak pružne riešila situácie, ktoré jej predkladala matka maloletých detí. Výživné si pravidelne plní, prispieva aj nad rámec výživného. Považuje za správne, aby každý znášal svoje výdavky na deti samostatne. Pre zlepšenie komunikácie medzi rodičmi bude najprínosnejšie ukončenie súdnych sporov a rovnováha v právach a povinnostiach voči maloletým deťom.

V ďalšej časti vyjadrenia otec maloletých detí vyvracal tvrdenia uvádzané matkou v odvolaní s vyjadrením, že nie sú pravdivé. Deti sa neustále pýtajú, prečo nemôžu byť u otca tak dlho ako u mamy, deti v čase styku netrávia čas v starostlivosti rodičov otca maloletých detí, keďže im to nedovoľuje zdravotný stav. Pri situácii 07.11.2023 otec maloletých detí nepoužil vulgarizmy, naopak, agresívne správanie bolo zo strany matky maloletých detí voči partnerke otca maloletých detí. Maloleté deti nie sú vystavené napätiu, keďže do rodiny otca radi chodia. Nie je pravdou, že by sa otec neučil s maloletým A.. Veľmi ťažko zvláda školu, nevie sa naučiť čítať, slabo píše a všetko mu trvá, avšak uvedené nie je namieste, aby matka zvaľovala na otca maloletého A., keď hoci je to náročné, vždy ho plnohodnotne pripraví na vyučovanie. Synov vedie ku kresťanstvu a kostolu. Maloletého A. si otec preberá v škole a ani raz sa nestalo, že by odmietol s ním ísť. V domácnosti otca je prístup k škole adekvátny k ročníku maloletých detí. Ak maloletý A. klame, tak sa bojí, že stratí jedného z rodičov, preto je spravodlivé, aby bola SOS, a tak maloletý A. nadobudne istotu, že nestratí ani jedného rodiča. Znalec konštatoval, že maloleté deti majú u matky viac súkromia, ale nie je pravdou, že by konštatoval to, že bezpečnejšie a pokojnejšie prostredie majú maloleté deti u matky. Deťom sa otec maloletých detí s partnerkou venuje rovnako tak svojim maloletým synom ako aj deťom svojej partnerky. A takýto prístup má aj partnerka otca maloletých detí. Matku maloletých detí v ich prítomnosti nenapadol, nie je to pravda, čo tvrdí matka maloletých detí. Otec uviedol, že nebol odsúdený preto, že by napadol brata matky maloletých detí, ale preto, že sa neprimerane bránil. Otec poprel, že by nerešpektoval authority a ani to, že by znalec uňho zistil zvýšenú mieru agresivity. Znalec uviedol... „Agresívne tendencie nie sú prítomné vo zvýšenej miere, podmienené skôr situačne“, „osobnosť schopná zachovať pokoj vo vyhrotených situáciách“, „Osobnosť s výrazným zmyslom pre povinnosť, očakávajúca priame a férové jednanie“. Znalec práve u matky maloletých detí zistil „Osobnosť majúca nadmerné požiadavky na druhých, resp. schopná prispôbiť sa, aby dosiahla cieľ a ovplyvnila situáciu vo svoj prospech. Významné direktívne tendencie, potreba kontroly, manipulácie, ľudí vníma skôr ako prostriedky na dosiahnutie cieľa“, „v kontakte skôr agresívna, resp. konfliktná, latentná agresia k opačnému pohlaviu“. Otec maloletých detí nemá voči nim agresívne správanie. Sám znalec skonštatoval, že deti sú radi v prítomnosti oboch rodičov. Nebolo zistené, že by v ich prítomnosti prežívali úzkosť, strach, alebo sa cielene vyhýbali ich prítomnosti. Pre deti je striedavá starostlivosť prínosom, pretože to takto samé chcú, a to byť rovnako u otca ako aj u matky. Je v najlepšom záujme detí, aby v živote mali oboch rodičov, t.j. aby sa rovnakým dielom podieľali na ich vývoji. Žiadal rozhodnutie okresného súdu potvrdiť bez vytýčenia ďalšieho pojednávania.

25. K vyjadreniu otca maloletých detí sa vyjadrila matka tak prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní zo dňa 01.03.2024 ako aj samotná matka maloletých detí s doložením listín, ktoré samotné vyjadrenie matky bolo rovnako obsiahle ako aj otca maloletých detí. Zotrvala na podanom odvolaní. Poukázala na znalecký posudok A. A., že vhodnejšie podmienky na výchovu detí majú deti u matky. Maloletý A. a A. nie sú pripravení a ani netúžia, aby vyrastali v striedavej starostlivosti. Na toto je

pripravený a neodmieta to len maloletý A., avšak znalec nedoporučil, aby sa súrodenecké vzťahy trhali, pretože by to malo negatívny vplyv. I napriek tomuto záveru okresný súd zveril maloletého A. a A. do SOS i napriek veku maloletého A. a odmietavému postoju maloletého A. chodiť k otcovi. Takáto úprava nesleduje najlepší záujem maloletých detí a SOS nedoporučil ani kolízny opatrovník. Ak otec maloletých detí predložil doklad, že zmenil zamestnávateľa, pracuje v okolí svojho bydliska, i tak sa o maloleté deti nestará sám a tieto nechal na starostlivosť svojej partnerke, svojim rodičom, širšej rodine a známym. Otec maloletých detí nemá skutočný záujem o deti. SOS podľa matky maloletých detí nemôže byť v záujme detí, ak rodičia spoločne nevychádzajú, neprístupujú k povinnostiam maloletých detí rovnako a každého výchovné metódy sú úplne rozdielne. Z takéhoto prístupu do budúca môžu sa z detí stať neurotici, s úzkostnou poruchou, depresiami.

V samostatne predloženom vyjadrení matka popierala, že by mala mimomanželský vzťah. Matka maloletých detí ďalej poukázala na to, že otca informuje, pokiaľ ide s deťmi do zahraničia, informuje ho o zmene zubára. Mediačné dohody, ktoré uvádza otec maloletých detí, nie sú pravdivé. Od posledného súdu sa viackrát stalo, že otec maloletých detí tieto neprebral kvôli robote, alebo ak boli uňho, tak sa vrátili s tým, že boli u niekoho iného, pretože „tato“ doma nebol. Nie je pravdou, že otec maloletých detí dostal podmienku, pri ktorej malo ísť o neprimerané bránenie. Maloletý A. je dyslektik a dysgrafik a asistentku nemá kvôli tomu, že by bol hlúpy, zanedbaný, alebo by nezvládal školu sám, ale práve kvôli tomuto znevýhodneniu. Poukázala na to, že v byte žije sama s deťmi. Kolízny opatrovník sa na súde vyjadril, že momentálne je pre deti najvhodnejšie rozšíriť styk otca s deťmi od stredy do pondelka rána, aby otec prebral zodpovednosť za školu. Ani súdny znalec momentálne neodporučil, aby bola striedavá starostlivosť, pretože mal za to, že otec si nenájde prácu, aby sa mohol plnohodnotne venovať deťom. Ďalej vo vyjadrení matka maloletých detí rozpisovo v jednotlivých termínoch uviedla okolnosti ohľadne styku otca s maloletými deťmi, odkázala na sms správy ako aj e-mailovú komunikáciu.

26. K vyjadreniu matky sa opätovne obsérne vyjadril otec maloletých detí v podaní zo dňa 05.03.2023 (správne malo byť 05.03.2024), v ktorom uviedol, že nevidí žiadnu prekážku k realizácii striedavej starostlivosti, pretože prekážky vytvára len matka maloletých detí. Sama uviedla, že deti ku otcovi radi chodia. Len striedavou starostlivosťou sa deťom dostane do života pokoj, harmónia. V ďalšej časti vyjadrenia otec maloletých detí poukázal na priebeh styku s maloletými deťmi. Otec zdôraznil, že svojim deťom sa venuje a pravidelne ich pripravuje do školského zariadenia. Otec sa vyjadroval aj k podaniu matky ohľadne výživného, popieral tvrdenia matky maloletých detí. Otec maloletých detí zotrval na tom, že striedavá osobná starostlivosť je pre maloleté deti najlepším riešením.

27. Podaním zo dňa 15.03.2024 okresný súd vyjadrenie otca doručil len na vedomie.

28. V štádiu odvolacieho konania bolo doručené vyjadrenie otca maloletých detí datované 13.03.2024, ktoré bolo krajským súdom zaslané len na vedomie matke prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne a kolízneho opatrovníkovi, pretože došlo k vyčerpaniu zákonného postupu podľa § 374 ods. 1, 2 CSP. Otec maloletých detí mal za to, že odďaľovanie súdneho rozhodnutia a striedavej starostlivosti maloletých detí škodí deťom, keďže nemajú žiaden kľud, systém v životoch a neustále musia meniť prostredie 4 dni u otca, 1 deň u matky, 2 dni u otca.

29. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou – matkou maloletých detí za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

30. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané matkou maloletých detí bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/53/2021-989 zo dňa 26.03.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.04.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

31. Na základe odvolania podaného matkou maloletých detí datovaného 02.01.2024, jeho obsahu bolo zrejmé, že toto smerovalo proti všetkým výrokom rozsudku okresného súdu, pričom krajský súd má za to, že od primárneho výroku I. o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, boli závislé ostatné nasledujúce výroky rozsudku okresného súdu, preto základom konania krajského súdu sa stal rozsudok okresného súdu v jeho celosti. Podstatou odvolania podaného matkou maloletých detí bolo namietanie, že rozhodnutie okresného súdu o striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletých detí. Matka poukázala na to, že znalec vo svojom posudku uviedol, že o striedavú osobnú starostlivosť prejavil záujem len maloletý A.. Kolíznym opatrovník nedoporučil zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti, ale doporučil rozšíriť styk o 1 deň a sceliť ho každý druhý týždeň od stredy večera do nedele. Namietala, že okresný súd sa bližšie nezaoberal znaleckým posudkom, tento nevyhodnotil, pretože pokiaľ by si okresný súd závery znalca osvojil, nemohol by deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, navyiac, ak rodičia maloletých detí nedokážu spoločne komunikovať.

32. Krajský súd na základe odvolania podaného matkou maloletých detí, rozsudkom okresného súdu prijatých záverov, vzájomných podaní rodičov maloletých detí a rozsahu vykonaného dokazovania posudzoval, či napadnutým rozsudkom okresného súdu striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov k maloletým deťom je v ich záujme a či boli splnené podmienky pre takúto formu starostlivosti.

33. Z odvolania podaného matkou maloletých detí ako aj vyjadrenia otca maloletých detí k podanému odvolaniu a následných podaní rodičov maloletých detí aj krajský súd konštatuje, že u rodičov maloletých detí pretrváva vzájomné osočovanie sa, obviňovanie sa z klamstiev, absentuje ich konštruktívne komunikovanie, ktorá narušenosť vzťahu rodičov maloletých detí, však podľa názoru krajského súdu, sama osebe nemôže byť dôvodom preto, aby neboli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Nie je možné opomenúť to, že striedavá starostlivosť nenastupuje iba v situácii akéhosi vopred pre ňu pripraveného ideálneho stavu, čo nie je ani zákonnou podmienkou. Inštitút striedavej osobnej starostlivosti smeruje vždy k najlepšiemu záujmu maloletých, k zachovaniu základného práva obidvoch rodičov na výchovu a starostlivosť o maloleté deti práve v situáciách, kedy došlo k narušeniu rodinných vzťahov. Práve v stave narušených rodinných vzťahov, odcudzenia sa rodičov maloletých detí, neschopnosti sa dohodnúť pre ich vzájomné konflikty, je nevyhnutný autoritatívny zásah súdu. Striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nemôže byť popretá, resp. ako inštitút výkonu rodičovských práv a povinností obidvoch rodičov popretý len konštatovaním konfliktného aspektu vzájomného vzťahu rodičov (primerane rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 882/22). Krajskému súdu je známa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, ktorou sa pri zverení maloletých do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov vychádza z predpokladu schopnosti rodičov vzájomne kooperovať, komunikovať spolu, t.j. keď rodičia nie sú v konflikte, nesprávajú sa k sebe nepekne. Krajský súd v okolnostiach danej veci však má za to, že pokiaľ sa aj rodičia maloletých detí nevedia dohodnúť, ich vzájomné vzťahy sú narušené, tak len sama osebe táto skutočnosť nemôže vylúčiť striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov, ak sú k jej naplneniu splnené podmienky a tieto sledujú najlepší záujem maloletých detí. Pri rozhodovaní súdu o striedavej osobnej starostlivosti je potrebné vychádzať z premisy, že záujem dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, ktorý predpoklad je možné vyvrátiť len objektívnymi dôvodmi. Obidvaja rodičia majú právo na výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Ani tieto ich vzájomné práva nie je možné v súdnom konaní opomenúť pri rozhodovaní o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

34. Krajský súd uvádza, že v situácii, keď sa rodičia maloletých detí nevedia dohodnúť na výkone ich rodičovských práv a povinností, tak súd je povolaný k tomu, aby svojim autoritatívnym rozhodnutím riešil situáciu, ak rodičia maloletých detí nie sú schopní dosiahnuť dohodu pre medzi sebou narušené vzájomné vzťahy. Na túto svoju úlohu súd nemôže rezignovať ani v prípade uplatňovania inštitútu striedavej osobnej starostlivosti rodičov maloletých detí. Krajský súd konštatuje, že narušené rodičovské vzťahy same osebe nemohli byť dôvodom vylúčenia striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Pri rozhodnutí okresného súdu a v odvolacom konaní krajským súdom bolo nevyhnutné zodpovedať to, či rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti ako autoritatívny výrok súdu, je v záujme maloletých detí. Krajský súd na základe nižšie uvedených východísk, zistení a záverov mal za to, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti je v ich záujme.

35. Z vyjadrení matky maloletých detí bolo zrejmé, že nesúhlasila so striedavou osobnou starostlivosťou, k čomu uvádzala svoje tvrdenia, dôvody. K tomuto nesúhlasu krajský súd uvádza, že striedavá osobná

starostlivosť bude možná aj vtedy, ak jeden rodič, v danom prípade je to matka maloletých detí, „blokuje“ snahu druhého rodiča – otca maloletých detí o striedavú osobnú starostlivosť a s touto nesúhlasí. Nie je postačujúce, pokiaľ matka so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí, pretože k tomuto nesúhlasu bola povinná vierohodne preukázať dôvod, resp. predložiť dôkazy, ktoré by potvrdili škodlivosť striedavej osobnej starostlivosti, k čomu z jej strany nedošlo. Matka k nesúhlasu so striedavou osobnou starostlivosťou nepredložila dôkazy, ktoré by potvrdili jej škodlivosť na maloleté deti. Ak aj poukazuje na konflikty s otcom maloletých detí, nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi maloletých detí, ktorí spolu nevedia konštruktívne komunikovať, súdnym rozhodnutím striedavá osobná starostlivosť môže byť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili spolu čo najviac kooperovať. Nepriamo striedavá osobná starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol k tejto forme naklonený, aby svoje správanie zmenil. Matka maloletých detí pri nesúhlase so striedavou osobnou starostlivosťou nepreukázala dôvod, ktorý by bol spôsobilý intenzívne negatívne zasiahnuť do záujmu maloletých detí. Ako už uviedol krajský súd, záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov a len vtedy, ak to nie je možné, tak u toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady, avšak súčasne uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa s dôrazom, že aj ten druhý rodič je dobrým rodičom. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z Článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa a aj tento článok pri rozhodovaní okresným súdom bol rešpektovaný.

36. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom okresného súdu za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP, preto v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie vecne správne závery a zhodnotenia, ktoré vyjadril okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ak je postačujúce na ne len odkázať, pretože rozhodnutie okresného súdu a odvolacieho súdu predstavuje organickú jednotu. Krajský súd však za aplikácie § 387 ods. 3 druhá veta CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP sa k podstatným tvrdeniam uvádzaným matkou maloletých detí v odvolaní vyjadruje nasledovne.

37. Nebol namieste odvolací dôvod matky maloletých detí, že by okresný súd nevyhodnotil znalecký posudok, resp. sa ním bližšie nezaoberal pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Podrobne v odsekoch 14. až 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku k podstatným a rozhodným otázkam položeným znalcovi zo strany okresného súdu, boli uvedené odpovede znalca ako podstatné a rozhodné pre posúdenie, či striedavá osobná starostlivosť je namieste, či sú pre jej výkon splnené podmienky a či takýto spôsob výkonu starostlivosti sleduje aj najlepší záujem maloletých detí. Okresný súd vyhodnotil znalecký posudok, závery znalca, ktoré boli rozhodné pre zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

38. Výsledky dokazovania, konanie otca maloletých detí preukázali, že má skutočný záujem o striedavú osobnú starostlivosť. Jediná prekážka, ktorá bola pomenovaná tak znalcom (odpovede znalca na otázku č. 14 Znaleckého posudku č: 31/2022, ďalej len „Znalecký posudok“ „Pokiaľ by sa okolnosti zmenili a pracovné vyťaženie otca maloletých detí by umožňovalo v dlhodobom horizonte (nie iba formálne počas doby, kedy by prebiehalo súdne konanie) starať sa plnohodnotne o maloleté deti, to znamená otec maloletých detí by bol prítomný v domácnosti každý deň v čase, kedy je nutné poskytovať starostlivosť o maloleté deti (ranné i poobedné aktivity, nočná prítomnosť), je možné prehodnotiť toto odporúčanie v prospech otcom navrhovaného zverenia maloletých detí do striedavej starostlivosti.“ – č.l. 651 spisu), ako aj kolíznym opatrovníkom (vyjadrenie kolízneho opatrovníka na pojednávaní konanom dňa 24.10.2023, č.l. 836 spisu), a to výkon zamestnania (práca) otca pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti v prípade striedavej osobnej starostlivosti, bola otcom maloletých detí ešte pred rozhodnutím okresného súdu odstránená, keď zmenil pracovné zaradenie, prácu tak, aby mohol byť v obvode svojho bydliska od mesiaca november 2023 a mohol naplniť, resp. naplňovať v rámci striedavej osobnej starostlivosti naňho pripadajúci týždenný interval pre osobný výkon rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom. K uvedenému boli doložené listiny, a to Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 31.10.2023 (č.l. 848 spisu), Pracovná zmluva zo dňa 31.10.2023 (č.l. 849 spisu). Znaleckým dokazovaním a ani štetrením zo strany kolízneho opatrovníka okrem nimi popísaného spôsobu výkonu práce otcom maloletých detí, ktorý zmenil, neboli konštatované nedostatky, iné prekážky, pre ktoré by nemohol otec maloletých detí zabezpečovať starostlivosť o ne.

39. Ak matka maloletých detí v odvolaní poukazovala na to, že otec sa o deti nestará a tieto sú prevažne v starostlivosti jeho rodičov, príbuzných, prípadne jeho partnerky, tak krajský súd má za to, že toto tvrdenie nebolo nepochybne preukázané. Ak aj by prípadné venovanie sa maloletým prejavili

a poskytli starí rodičia, príbuzní otca maloletých, prípadne jeho partnerka, tak ide o prejavy rodinných pút, fungovania rodinných vzťahov na strane otca maloletých detí, čo je na prospech maloletých detí navyše, ak terajšia partnerka otca a otec maloletých detí spoločne naplňujú starostlivosť o svoje maloleté deti z predchádzajúcich vzťahov.

40. Krajský súd na základe odvolacích dôvodov matky maloletých detí nezistil, že by rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov o maloleté deti, nebolo v ich najlepšom záujme. Výsledky dokazovania potvrdili, že maloleté deti majú citový vzťah k obidvom rodičom a obidvaja rodičia sa v potrebnom rozsahu vedú o maloleté deti postarať, poskytnúť im primeranú starostlivosť. Na základe Čl. 4 CMP zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletých je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje deti.

41. Matka maloletých detí v odvolaní namietala to, že okresným súdom rozhodnutá striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti nie je v ich záujme, pokiaľ o túto starostlivosť prejavil záujem len maloletý A., čo vyplynulo aj zo znaleckého posudku.

42. Je nepochybné v zmysle ust. § 38 CMP, § 43 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s Článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa, že súdy pri rozhodovaní vo veciach, ktoré sa týkajú maloletých detí, svojim postupom naplňujú právo maloletého, resp. maloletých detí vyjadriť svoj názor. V prípade vyslovenia názoru, predstavy alebo túžby maloletého dieťaťa uvedené neplatí absolútne, t.j. že na základe takéhoto prejaveneho názoru by súd rozhodol bez vzatia do úvahy, čo je na prospech maloletého dieťaťa. Podľa Znaleckého posudku sa maloletý A. vyjadril, že chce chodiť k otcovi častejšie, mohol by tam byť aj týždeň. Maloletý A. podľa Znaleckého posudku uviedol, že s maminou a s tatinom by chcel byť narovnať a potom uviedol, že by chcel byť tak, ako to je teraz, u mamy viacej. Maloletý A. uviedol, že by chcel byť u mamy viacej a na otázku, prečo, uviedol „lebo to tak býva..., tak býva, tak to má byť...“. Krajský súd poukazuje na vek maloletých detí, keď A. pri vyjadrovaní svojho názoru bol vo veku 10 rokov, maloletý A. vo veku 7 rokov a maloletý A. vo veku 5 rokov. Je nepochybné, že čím je dieťa staršie, vyvíja sa, má aj tomu zodpovedajúce názory, predstavy. Podľa krajského súdu vyjadrenia maloletých A. a A. (v tom čase vo veku 7 rokov, 5 rokov) zodpovedajú ich veku, pokiaľ v nižšom veku je citová naviazanosť maloletých detí na matku väčšia. Uvedené je prirodzené a zodpovedá to tomu, že je to práve matka, ktorá je s ohľadom na vek maloletých A. a A. vzťahovou osobou, keď aj doteraz maloleté deti boli v prevažnej osobnej starostlivosti matky.

43. Matka v odvolaní poukázala na závery znalca, že u otca zistil zvýšenú mieru agresívneho správania a má obavu, že takéto agresívne správanie použije aj voči deťom. K tomuto odvolaciemu dôvodu krajský súd uvádza, že nie je relevantný. Zo Znaleckého posudku, a to z psychodiagnostiky otca maloletých detí vyplýva, že agresívne tendencie nie sú prítomné vo zvýšenej miere, podmienené skôr situačne. Zo psychodiagnostiky matky maloletých detí vyplýva, že má významné direktívne tendencie, potreba kontroly, manipulácie, ľudí vníma skôr ako prostriedky na dosahovanie cieľa. Je schopná dosahovať ciele aj za intenzívneho psychického úsilia a rovnako agresívne tendencie toho času neboli prítomné. Podľa krajského súdu na základe výsledkov dokazovania nie je namieste obava matky maloletých detí, keďže táto je len v teoretickej rovine, ak aj podľa záverov, odpovede znalca na otázku č. 9. Znaleckého posudku, neboli zistené priame ohrozenia maloletých detí, ktoré by pramenili z konkrétneho konania jedného alebo oboch rodičov maloletých detí voči nim a maloleté deti nepociťujú strach ani obavy z niektorého z rodičov. Krajský súd v zhode s odôvodnením rozsudku okresného súdu v odseku 14. odkazuje aj na odpoveď znalca k otázke č. 11. Znaleckého posudku.

44. Nie je možné súhlasiť ani s odvolacím dôvodom matky maloletých detí v tom, že by znalec uviedol to, že ďaleko bezpečnejšie a pokojnejšie prostredie majú tri maloleté deti v domácnosti matky. Krajský súd mal za zistené zo Znaleckého posudku k otázke č. 12. stanovisko znalca, že výchovné prostredie otca pôsobí na maloleté deti kladne, nemajú z tohto výchovného prostredia obavy, nevykazujú voči nemu odpor, cítia sa tam bezpečne, prijato, vnímajú, že neoddeliteľná súčasť výchovného prostredia otca pozostáva aj z domácnosti jeho rodičov, tzn. starých rodičov, ku ktorým maloleté deti chodia v čase, keď ich má v osobnej starostlivosti otec maloletých detí. Znalec v Znaleckom posudku v odpovedi na otázku č. 12. síce uviedol, že výchovné prostredie matky, nakoľko je dominantné, je považované maloletými deťmi za významnejšie a majú v ňom vytvorené na rozdiel od výchovného prostredia otca vhodnejšie

podmienky, nakoľko sa v tomto prostredí nachádzajú iba oni s matkou a nemusia sa o priestor deliť aj s inými osobami, čo ale neznamená, aj podľa znalca, že u otca maloletých detí nie je vytvorené vhodné výchovné prostredie na výchovu maloletých detí. Výsledky dokazovania preukázali, že otec maloletých detí má vytvorené vhodné výchovné prostredie na ich výchovu.

45. Neboli preukázané ani tvrdenia matky v odvolaní, že by počas starostlivosti o maloleté deti zo strany otca nebola zabezpečovaná ich príprava do školy, k čomu sa vyjadril otec maloletých detí tak, že ide o klamstvo zo strany matky maloletých detí. Nebol v súdnom konaní predložený dôkaz a ani pri zisťovaní skutočného stavu súdom prvej inštancie preukázané, že by otec maloletých detí počas vykonávania starostlivosti o ne nezabezpečoval ich prípravu do školy, resp. že by odmietal u najstaršieho syna absolvovanie prípravy na hodiny náboženstva, resp. plnenie úloh z náboženstva.

46. Krajský súd upriamuje pozornosť na závery Znaleckého posudku, keď znalec nevytlúčil striedavú osobnú starostlivosť, ale ju podmienil zmenou okolností, pracovného vyťaženia otca. U otca maloletých detí k dátumu rozhodnutia okresného súdu k zmenám došlo, zmenil zamestnanie, aby mu nevytváralo prekážku pri plnohodnotnej starostlivosti o maloleté deti. Znalec sa vyjadril, že v prípade striedavej osobnej starostlivosti je potrebné, aby ju mali všetky tri maloleté deti, aby sa netrhali súrodenecké vzťahy. Podľa dokazovania maloletý A. si vie predstaviť starostlivosť tak, že týždeň by bol v starostlivosti otca a týždeň v starostlivosti matky a maloletý A. a A. svojimi odpoveďami absolútne nevytlúčili byť narovnať u matky, ako aj u otca, hoci viac chceli byť s mamou. Samotný znalec navrhol zvýšiť intenzitu styku otca s maloletými deťmi ako v dĺžke, tak i v periodicite stretávania sa detí s otcom (odpovede znalca na otázky č. 14., 15. Znaleckého posudku).

47. Krajský súd je na základe zistení presvedčený, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti je v ich záujme, v záujme ich komplexného vývoja, ak nie je zanedbateľné to, že ide o synov, ktorí pre svoj komplexný vývin, rozvoj majú mať prítomný aj mužský vzor, ktorým je otec maloletých detí a zo strany ktorého práve pri striedavej osobnej starostlivosti je mu daný priestor na takýto vplyv. Ak aj, ako vyššie uviedol krajský súd, sú medzi rodičmi maloletých detí konflikty, tieto budú eliminované práve tým, keď okresný súd určil miesto preberania a odovzdávania maloletých detí v školskom zariadení, aby maloleté deti boli uchránené od prípadného problémového správania rodičov. Odvolací súd uvádza, že pokiaľ maloleté deti budú súvislé obdobie týždenného intervalu u otca a ďalšie súvislé obdobie týždenného intervalu u matky, bude sa eliminovať aj napätie, konflikty medzi rodičmi oproti doteraz upravenému styku otca s maloletými deťmi a súčasne sa maloletým deťom vytvorí stav stability oproti doteraz upravenému styku otca s maloletými deťmi.

48. Ak matka v odvolaní poukazovala na to, že maloletý A. odmieta posledné týždne chodiť k otcovi, tak krajský súd v tejto súvislosti apeluje na vzájomný rešpekt rodičov k rodičovskej úlohe druhého rodiča. Rodič nemá odmietať výchovné pôsobenie druhého rodiča, nemá proti nemu vystupovať a priori negatívne, nemá byť zameraný, či spochybňovať bez závažných dôvodov starostlivosť druhého rodiča. Matka maloletého A. je povinná ho pripraviť na osobnú starostlivosť u otca nielen materiálne, ale aj po stránke psychickej a nepochybne disponuje možnosťami v takejto situácii maloletého uklidniť. Úlohou matky je pripraviť maloletého na interval (striedavej) starostlivosti u otca ako druhého rodiča, navyše v situácii, keď maloleté dieťa podľa výsledkov dokazovania má kladný, pozitívny citový vzťah k otcovi. Hoci primárny podiel zodpovednosti za realizáciu starostlivosti o maloletého je na rodičovi, zapojenie osôb blízkych rodičom (pokiaľ ide o príbuzných, tak spravidla ide o blízkych aj vo vzťahu k dieťaťu) do starostlivosti patrí k bežným javom v živote ktoréhokolvek dieťaťa a môže byť naopak z mnohých dôvodov prospešné, preto ani prípadné zapojenie blízkych osôb do starostlivosti o maloleté deti nemôže byť podľa názoru krajského súdu vnímané ako relevantný odvolací dôvod uvádzaný matkou maloletých detí.

49. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolacích dôvodov zo strany matky maloletých detí, a preto nezistil priestor pre iné rozhodnutie, než ktoré viedlo k potvrdeniu rozsudku okresného súdu v celosti jeho jednotlivých výrokoch, ktoré sa odvíjajú od výroku I., ktorým boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Krajský súd odkazuje na rozhodovaciu činnosť súdov v konaní o opravnom prostriedku, keď nebol povinný sa vysporiadať so všetkými odvolacími dôvodmi, ale len tými, ktoré mali pre vec podstatný, rozhodujúci význam, k čomu zo strany odvolacieho došlo. Pokiaľ sa aj krajský súd stotožnil s rozsudkom okresného súdu a jeho odôvodnením za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP a súčasne uviedol svoje zhodnotenia, tak tento postup je rešpektovaním zákona, a to ust. § 387

ods. 3 druhá veta CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. V ostatnom krajský súd v celosti odkazuje na rozsudok okresného súdu a jeho odôvodnenie, keďže nezistil nesprávnosť ani ďalších výrokov rozsudku okresného súdu.

50. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody pre iný spôsob rozhodnutia o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.